

Till:

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

Ert diarienummer U2022/03802

Stockholm 2023-05-07

Yttrande över SOU 2022:61 Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid.

Föräldraalliansen Sverige har beretts möjlighet att lämna synpunkter på SOU 2022:61 Allmänt fritidshem och fler elevers tillgång till utveckling, lärande och en meningsfull fritid.

Inledning

Vi vill inledningsvis tydliggöra att förbundet anser att fritidshemmen utgör ett viktigt komplement till den övriga skolverksamheten samt att fritidshemmen kan stimulera förmågor och färdigheter hos eleven som andra delar av utbildningssystemet inte hanterar. Fritidshemmen bör också vara en plats för vila och rekreation.

Vidare ser vi att det pågår ett omfattande reformarbete kring fritidshemmen och barns och elevers fria tid utanför skolplikten. Vi tänker närmast på utredningen "Stärkt kvalitet och likvärdighet i fritidshem och pedagogisk omsorg (SOU 2020:34)" och denna utredning. Samt på regeringens förslag kring ett fritidskort för barn och unga.

Föräldraalliansen Sverige uppfattar det så att staten avser att öka sin ambitionsnivå för barn och elevers fritid avseende såväl tillgång som kvalitet och likvärdighet och att man samtidigt vill kunna erbjuda ett rikare och mer omfattande utbud av fritidsaktiviteter.

Föräldraalliansen Sverige välkomnar dessa initiativ och menar att detta kommer att öka kvaliteten och likvärdigheten i utbildningssystemet.

Yttrande

Föräldraalliansen Sverige stöder utredningens bedömningar och förslag att ett allmänt, kostnadsfritt, fritidshem bör införas, att levnadsvillkor ska utgöra ytterligare grund för utökat behov av fritidshem och att erbjudandet av fritidshem bör ske som en följd av vårdnadshavares önskemål. (6.5, 6.6 & 6.7)

Förbundet vill särskilt framhålla vikten av att vårdnadshavare nås av informationen i syfte att öka deltagandet i fritidshemmen. (7.1 & 7.2) Det är vår erfarenhet att kommunerna har skiftande ambition och kapacitet att nå ut med information till föräldrar. Man bör därför överväga också andra informationsåtgärder.

Föräldraalliansen Sverige delar utredningens bedömning att skolskjuts till och från fritidshemmen bör utredas i särskild ordning. (7.3) Förbundets uppfattning är att tillgången på skolskjuts varierar över landet och att detta minskar vissa elevers möjlighet att delta i utbildningen utanför den skolpliktiga delen av undervisningen. För att öka likvärdigheten skulle därför en särskild utredning behöva lyfta frågan om skolskjuts i ett vidare perspektiv så att man granskar också elevers möjlighet att delta i till exempel extra studietid och lovskola samt aktiviteter i kulturskolan.

Barn och elever i åldern 10–12 år är ingen homogen grupp. Förbundets erfarenhet är att det i detta åldersspann sker en snabb förändring av barnens behov av tillsyn och möjlighet till eget ansvarstagande. Samtidigt är det allmänna kunskapsläget om den här åldersgruppen dåligt och möjligheten att bedriva öppen fritidsverksamhet för 10–12 åringar har utnyttjats för hela åldersspannet i syfte att spara resurser. Föräldraalliansen Sverige välkomnar därför utredningens bedömningar och förslag som syftar till att öka kunskapen om den här gruppen av barn. (7.5, 7.6 & 7.7)

Föräldraalliansen Sverige stöder i allt väsentligt utredningens resterande förslag och bedömningar (7.8 – 11) men saknar förslag och bedömningar kring frågor om måltider och samverkan med elevernas vårdnadshavare.

En vistelse på fritidshem kan inkludera intagande av vissa måltider såsom frukost, mellanmål och vid skollov även lunch. Förbundet hade önskat att utredningen hade behandlat också denna fråga.

Staten och föräldrarna har samma mål för barns och elevers utveckling, lärande och hälsa. Ett av Föräldraalliansen Sveriges syften är därför att verka för en utökad samarbetet mellan skolan och föräldrarna.

Skolverket har valt att i sitt förslag till allmänna råd och kommentarer om styrning och ledning av fritidshemmet, som nu är ute på remiss, ta bort avsnittet om samverkan mellan skola och hem. Det menar förbundet är olyckligt.

Föräldraalliansen Sverige anser att det är väsentligt att det på varje skolenhet, även på fritidshemmen, finns ett eller flera forum för samverkan mellan verksamheten och föräldrarna.

Enligt skollagen är det rektorn som ansvarar för att sådana samråd kommer till stånd. Förbundet menar att det inte är tillräckligt att de forum som finns för samverkan på till exempel en grundskola också ska avse och omfatta fritidsverksamheten. Barnet/eleven deltar inte alltid i skol- och fritidsverksamhet med samma huvudman och samma rektor. Förbundet hade önskat att utredningen hade behandlat också denna fråga.

För Föräldraalliansen Sverige

Gabriella Mattsson,
Ordförande

Peter Hallin,
Informationsansvarig

Föräldraalliansen Sverige är en nationell intresseorganisation för föräldrar och föräldrasammanslutningar och utgör ett samarbetsorgan för dessa.

Förbundets övergripande ändamål är att ur ett föräldraperspektiv verka för en utveckling av samhället som främjar varje barns allsidiga utveckling, lärande och hälsa.

Förbundet är partipolitiskt, fackligt och religiöst obundet.